

הצעה לדבר מפקד - חג פורים

השנה יחול חג הפורים ביום ראשון, י"ד אדר ב', 24.03.24. למחרת, ביום ט"ו אדר ב', 25.03.24, יחול שושן פורים (היום בו ירושלים ועוד מספר ערים עתיקות מוקפות חומה חוגגות את פורים).

רקע

על פי המסופר במגילת אסתר, בימי אחשוורוש מלך האימפריה הפרסית, זמם האיש הקרוב ביותר אליו, המן, לטבוח את העם היהודי ולבזוז את רכושם ביום אחד "להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד (... ושללם לבוז" (מגילת אסתר, פרק ג' פסוק י"ג). לפי המתואר במגילה, מעט קודם לכן הוכתרה אסתר בת דודתו של מרדכי, למלכה, בלי שאחשוורוש ידע על מוצאה היהודי. כששמעה אסתר על סכנת השמד, סיכנה את חייה וסיפרה למלך על היותה יהודייה והתחננה לפניו שיבטל את הגזירה. אחשוורוש ניאות לבקשתה ואפשר ליהודים לעמוד על נפשם ולהקים צבא הגנה יהודי - כבר אז, לפני כ-2,500 שנה. ואכן, ביום י"ג באדר, היום בו תכננו אויבי היהודים להשמידם, נהפך ליום בו שלטו היהודים באויביהם "ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאייהם" (מגילת אסתר, פרק ט' פסוק א'). מאז, נוהגים ביום המחרת, י"ד באדר, לקרוא את מגילת אסתר, להרבות בשמחה, לחלק משלוחי מנות ולתת מתנות לעניים.

מסר

כשהמן ניסה לשכנע את אחשוורוש לבצע את תכניתו המרושעת, הוא הסביר זאת כך: "ישנו עם-אחד מפזר ומפזר בין העמים (...)-עם-על-המלך טוב, יכתב לאבדם" (מגילת אסתר, פרק ג' פסוקים ח' - ט'). המן ידע כי האחדות היא אחת מסודות כוחו ועוצמתו של העם היהודי, וכשזו חסרה - ניתן לפגוע אנושות. לכן בחר המן דווקא בעובדת היותנו פרודים, כסיבה מוצדקת להשמדת העם.

רגע לפני שאסתר מסכנת את חייה והולכת להתחנן למלך אחשוורוש היא מצווה למרדכי: "לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי" (מגילת אסתר, פרק ד' פסוק ט"ז). אסתר יודעת כי לא מספיק שהיא לבדה תמסור את נפשה למען העם. היא חייבת שהעם כולו, על כל גווניו וחלקיו יתאחדו. המן חשב שהעם שלנו חלש ומפורד, אבל בבת אחת הכל התבדה. דווקא הסכנה הקיומית חשפה את הטבע והאמת הפנימית של העם "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" (במדבר פרק כ"ג פסוק כ"ד). לעיתים כלפי חוץ אנחנו נראים עייפים וחסרי אחדות, אבל האמת הפנימית היא שאנחנו תמיד מאוחדים עם כוחות אדירים של צדק, מוסר, שלום ואמת.

האחדות העמוקה שהתגלתה בעם וגבורת רוחה של אסתר הצליחו יחד להפוך אסון לאומי לחג צוהל: "ביום אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאייהם" (מגילת אסתר, פרק ט' פסוק א').

בימים ההם בזמן הזה

בשבעה באוקטובר, חג שמחת תורה, הסתערו אלפי עזתים וניסו לפגוע אנושות ביישובי הדרום ולבזוז את רכושם ביום אחד. ערב המלחמה היה נראה כלפי חוץ שהעם מפוזר ומפורד, אך דווקא המלחמה גילתה עד כמה האחדות בינינו עמוקה ובווערת. כמו אגרוף מלוכד ונחוש הסתערנו על האויב. גבורת רוחם של הלוחמים והלוחמות, כמו גבורתה של אסתר בימי הפורים, יחד עם האחדות האדירה, נותנת לנו, חיילי וחיילות צה"ל, את הכוח והעוז להכות את האויב עמוק בשטחו. שני נשקים אלו, גבורת הרוח ואחדות עמוקה, יהיו אלו שילוו אותנו, כל אחד ואחת בתחומו - עד הניצחון "כי לזה האויב לא ציפה, שנקום, שנתאחד ונוכיח את יצר החיים הישראלי שאין שני לו" (הנשיא יצחק הרצוג, נאום לאומה).

חג פורים שמח